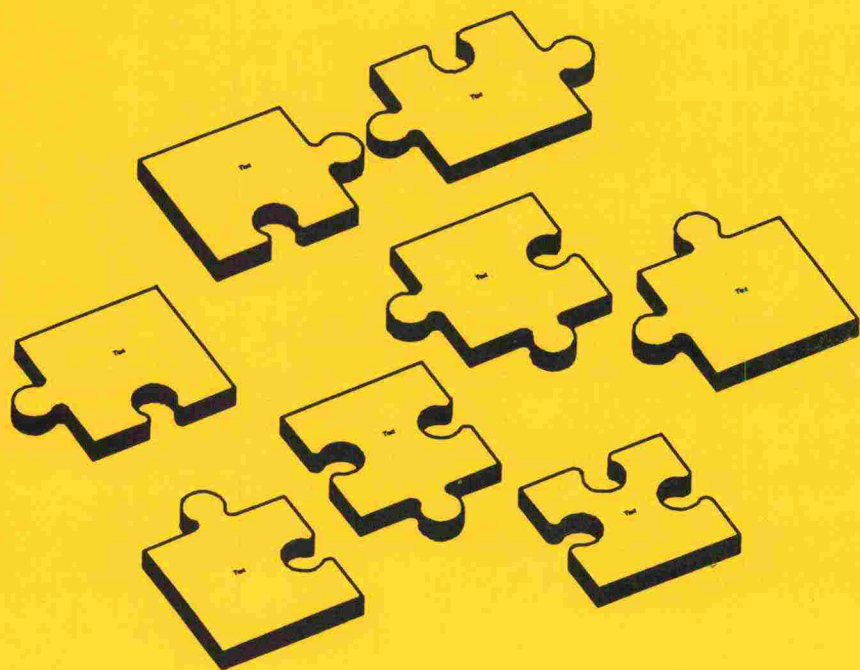

Tielaitos

Aluerekisterin ylläpito-ohje

Käyttöohjekirjat

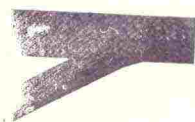
Helsinki 1991

Tiehallitus

VANHENTUNUT

08 TIE

ALL

Tielaitos
Tiehallituksen kirjasto

Doknro: 920120
Nidenro: 920159

Aluerekisterin ylläpito-ohje

Tielaitos
Tiehallitus

Helsinki 1991

Julkaisun tuotanto
Matti Ruuti, julkaisun suunnittelu
Juhani Vahtera, K-mies sovellus
Kauko Huikuri, laintulkinta
Sinikka Oras, sivunvalmistelu

ISBN 951-47-5518-9
TIEL 2250005
Valtion painatuskeskus
Pasilan VALTIMO
Helsinki 1991

Julkaisua myy
Tiehallitus, painotuotevarasto

Tielaitos

Tiehallitus
Opastinsilta 12 A
PL 33
00521 HELSINKI
Puh. vaihde (90) 1541

Alkusanat

Aluerekisteri on tiepiirien liitännäisaluekortiston atk-sovellus. Tielaitoksen velvollisuus pitää luetteloa tien liitännäisalueista perustuu tieasetuksen 4 §:n 2 momenttiin.

Käsikortiston käytöstä on haluttu päästä eroon. Sen käyttö on hidasta ja hankalaa. Käsikortiston kriittisin tekijä on sen sidonnaisuus ylläpitäjäänsä. Ulkopuolisen on ollut vaikea löytää haluamaansa tietoa kortiston vastuuhenkilön poissa ollessa. Atk-sovellus vakioi tiedon ja dokumentoi sen muodon.

Eräät tiepiirit ovat sisällyttäneet aluerekisteriinsä muitakin alueita kuin mitä tieasetuksen 4 §:n 2 mom vaatii. Tämä menettely johtuu tiepiirin päivittäisistä käyttötarpeista.

Aluerekisterin atk-sovellus on kehitetty Uudenmaan tiepiirissä, jossa se tehtiin helpottamaan liitännäisalueisiin liittyviä tiepiirin arkirutiineja. Tutkimuskeskus on kehittänyt siitä muille tiepiireille soveltuvat versiot maaliskuussa 1990. Tiehallituksen oikeuspalvelut on laatinut liitännäisalueen hankintaa ja määrittelyä koskevat ylläpitoohjeen osat.

Tämä ohje korvaa TVH:n talousosaston tutkimustoimiston 1.1.1979 julkaiseman "Liitännäisaluekortiston ylläpito-ohjeen" sekä Tiehallituksen tutkimuskeskuksen 8.3.1990 julkaiseman "Aluerekisterin atk-sovelluksen käyttöohjeen".

Helsinki 27.11.1991

*Apulaisjohtaja
Tutkimuskeskus*

Kirill Härkänen

SISÄLTÖ

1.	ALUEIDEN HANKINTA TIELAITOKSESSA	5
2.	ALUEREKISTERIIN MERKITTÄVÄT ALUEET	5
2.1	Tien liitännäisalueet	5
2.2	Muut kuin liitännäisalueet	6
2.3	Näitä ei merkitä aluerekisteriin	7
3.	ALUEREKISTERIN YLLÄPITO	7
3.1	Yhteistyö tiehallituksen kanssa	8
3.2	Yhteistyö tiemestaripiirien kanssa	8
3.3	Aluehankintajulkaisut	9
4.	TAULUKKOLASKENTASOVELLUS	9
4.1	Uuden kortin täyttö	10
4.2	Vanhan kortin päivitys	12
4.21	Kortin hakeminen	12
4.22	Tiemestaripiirin selaaminen	12
4.3	Tulostukset paperille	13
4.31	Tiemestaripiirin alueluettelo	13
4.32	Kunnan alueluettelo	13
4.33	Alueluettelo saanto- / luovutuspäivittäin	14
4.34	Alueluettelo tarpeelliset / tarpeettomat	14
4.35	Tiemestaripiirin kortit	14
4.36	Rekisterin kortit	14
4.37	Arkiston kortit	15
4.38	Tiemestaripiirin arkiston alueluettelo	15
4.4	Kortiston järjestäminen	16
4.5	Vanhan kortin poisto	16
4.6	Arkiston katselu	16
4.7	K-miehen komentotila	16
4.8	Taulukkolaskentaohjelman lopetus	17
4.9	Sovelluksen käyttötuki	17
4.10	Aluerekisterin muuttujaluettelo	17
5.	YLLÄPIDON KÄYTÄNNÖN TILANTEITA	18
5.1	Tarpeettomat liitännäisalueet	18
5.2	Liitännäisalueen osto	19
5.3	Tieoikeudella hankittavat alueet	19
5.4	Lunastusmenettelyllä hankittavat alueet	19
5.5	Vuokrattavat alueet	19

1. ALUEIDEN HANKINTA TIELAITOKSESSA

Tielaitoksen maanhankinta on viime vuosien aikana kokenut muutoksia. Muutokset ovat johtuneet mm. siitä, että ratkaisuvaltaa vapaaehtoisessa alueiden hankinnassa on siirretty liikenneministeriöstä tiehallitukselle. Tiehallitus on siirtänyt sora-alueiden ostamisen tiepiirien päätettäväksi. Muussakin maanhankinnassa tiepiirien ratkaisuvaltaa tullaan lisäämään.

Tielaitoksen maanhankintaa rajoittavat valtion yleistä maanhankintaa koskevat säännökset. Tie- ja liitännäisalueiden hankinta perustuu yleisistä teistä annettuun lakiin ja asetukseen:

1. **Tieoikeudella** hankitaan tie- ja liitännäisalueet. Tieoikeus on käyttöoikeus, joka perustuu tielain nojalla vahvistettuun tiesuunnitelmaan tai lääninhallituksen päätökseen. Tieoikeudella tullut liitännäisalue on myös mahdollista ostaa tai lunastaa omistusoikeudella.
2. **Vapaaehtoisella saannolla** eli kaupalla, vaihdolla hallinansiirtona tai lahjana hankitaan rakennusmaa- ja maa-ainesalueita. Hankinta perustuu tarveharkintaan ja alueeseen tulee omistusoikeus.
3. **Maanvuokrasopimuksin** hankitaan rakennusmaa- ja maa-ainesalueita ym. Hankinta perustuu laitoksen tarpeisiin. Sopimus määrää käytön ehdot. Rakennusmaata lukuunottamatta alueiden vuokraaminen tapahtuu tiepiirin päätöksellä.

Tieasetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan tiehallituksen on pidettävä luetteloa:

- yleisistä teistä.

Lisäksi 4 §:n 2 momentin mukaan luetteloa on pidettävä myös

- tien liitännäisalueista
- tienpitoa varten perustetuista oikeuksista ottaa tienpitoainetta
- oikeudesta käyttää yksityistä tietä.

2. ALUEREKISTERIIN MERKITTÄVÄT ALUEET

2.1 Tien liitännäisalueet

Tiel:n (26 §) mukaan liitännäisalue on merkittävä tiesuunnitelmaan. Tiepäätöksen ja haltuunoton jälkeen tienpitäjälle tulee näihin alueisiin tieoikeus, joka on rajoitetumpi kuin omistusoikeus.

Pysyviä liitännäisalueita ovat TieL:n 3.2 §:ssä luetellut alueet:

1. tienpitoaineen ottopaikat
2. tienpitoa varten tarpeelliset erityiset rakennus- tai varastoalueet
3. tien käyttäjien tarpeeseen varatut yleiset pysäköinti- ja kuormaus-alueet
4. alueet, jotka ovat tarpeen tien käyttäjien lepoa ja ravitsemista taikka ajoneuvojen huoltoa varten (levähdysalueet)
5. muut tienpitoa tai liikennettä varten tarpeelliset alueet, kuten tien tai liikenteen ympäristölle aiheuttamien haittojen vähentämiseksi tarvittavat alueet sekä tienkäyttäjien jätehuoltoon tarvittavat alueet
6. TieL:n 110 §:n perusteella paikallistien mukana tulleet, lain 3 §:n 2 momentissa mainittuja tarkoituksia varten varatut tien **liitännäisalueiksi luettavat alueet.**

Kun tieoikeudella otettu liitännäisalue päätöksellä lakkautetaan, se palautuu pääsääntöisesti siihen tilaan, josta se on alunperin otettu.

Poikkeuksena ovat ne tapaukset, joissa tielaitokselle on hankittu omistusoikeus tiesuunnitelmassa vahvistettuun liitännäisalueeseen. Lakkautuksen jälkeenkin alue on tielaitoksen omistuksessa ja määrättävissä.

2.2 Muut kuin liitännäisalueet

Aluerekisteriin voidaan merkitä myös sellaisia tielaitoksen hallinnassa olevia alueita, joita käytetään samalla tavalla ja samoihin tarkoituksiin kuin liitännäisalueita. Näitä alueita ovat:

- Tieoikeudella hankittujen alueiden lisäksi tielaitos hankkii **omistusoikeudella** (kauppa, vaihto, lahja, hallinnansiirto) tarvitsemiin alueita, joita **ei ole tiesuunnitelmassa vahvistettu tien liitännäisalueiksi**. Alue on tällöin muuta valtion maata.
- On huomattava, että tieoikeudella olevakin tien liitännäisalue voidaan myös ostaa tai hankkia lunastuslain mukaisella menettelyllä omistusoikeuksin.
- Valtion omistamat alueet merkitään rakennushallituksen ylläpitämään valtion kiinteistörekisteriin. Tähän rekisteriin liittyy valtion rakennusrekisteri, josta selviävät kullakin alueella olevat rakennukset.
- **Vuokratut alueet** eivät koskaan ole liitännäisalueita. Ne ovat yleensä maa-ainesten ottopaikkoja tai varasto- ym alueita. Tiepiiri voi niin halutessaan merkitä nekin aluerekisteriin.

2.3 Näitä ei merkitä aluerekisteriin

1. Tiealueet

Tielain perusteella voidaan tiesuunnitelmassa tien rakentamisen ajaksi vahvistaa myös **väliaikaisia** oikeuksia (TieL 26 §). Kun näitä oikeuksia ei ole tarkoitettu pysyviksi, ne eivät myöskään kuulu rekisteröitävien piiriin.

2. Tien tekemisen ajaksi tiesuunnitelmassa perustetut oikeudet:

2.a tienpitoaineen ottaminen rajoitettuun määrään

2.b maa-ainesten läjitysalueet

2.c majoitusalueet

2.d oikeus tienpitoa varten tarvittavan yksityisen tien käyttöön tai rakentamiseen

3. Laitoksen lyhytaikaiseen käyttöön vuokraamat alueet.

3. ALUEREKISTERIN YLLÄPITO

Aluerekisterin ylläpidosta vastaa **tiepiiri**. Tiepiiri on nimennyt henkilön vastaamaan rekisterin hoidosta. Yleensä vastuuhenkilö on nimetty maanhankintaryhmästä.

Tiepiiri ilmoittaa vastuuhenkilön vaihtamisesta myös tiehallituksen tutkimuskeskukselle, joka pitää yllä ja päivittää luetteloja vastuuhenkilöistä. Tiepiirien aluerekisterin vastuuhenkilöt, heidän puhelin- ja telefaxnumeronsa ovat:

Uusimaa	Juhani Vahtera	90-1542417	1481347
Turku	Maija-Liisa Lindström	921-677646	677646
Häme	Johanna Vehkala	931-512514	512529
Kymi	Seppo Uotila	951-2763505	13273
Mikkeli	Juha Putkinen	955-1913135	360527
Pohjois-Karjala	Keijo Meriläinen	973-1412137	1412199
Kuopio	Ritva Happonen	971-199435	199399
Keski-Suomi	Sirkka Antjärvi	941-694502	694338
Vaasa	Don Näsi	961-264273	264326
Keski-Pohjanmaa	Riitta Viitamaa	983-4292311	420651
Oulu	Taisto Marjala	981-3109242	3109205
Kainuu	Toivo Pyykönen	986-163267	163248

Lappi	Jouni Airaksinen	960-294358	294041
Oikeuspalvelut	Kauko Huikuri	90-1542552	1542970
Tutkimuskeskus	Matti Ruuti	90-1542525	1542803

3.1 Yhteistyö tiehallituksen kanssa

Tiehallituksen tutkimuskeskus koordinoi aluerekisterin ylläpitoa. Tutkimuskeskus tukee tiepiirien rekisterin ylläpitoa antamalla yhteisiä ohjeita ja neuvontaa sekä järjestämällä koulutusta.

Aluerekisterin tietokantaa säilytetään tiepiirin mikrotietokoneessa. Rekisterin ylläpito ja hyväksikäyttö tapahtuu pääosin tiepiirissä. Jos tutkimuskeskus tarvitsee tiepiirin tietokantaa käyttöönsä, niin se pyytää sitä erikseen.

Tiepiiri arkistoi liitännäisalueiden hankintaa koskevat asiakirjat tai niiden jäljennökset.

Tiepiirille tulee liitännäisalueita koskevia selvityspyyntöjä tielaitoksen ulkopuolisilta asiakkailta. Suuritoisesta selvitystyöstä asiakasta kannattaa laskuttaa. Asiakkaan halukkuus sitoutua selvitystyön kustannusten maksamiseen lienee suhteessa tiedon todelliseen tarpeeseen.

Juridista apua saa tiehallituksen oikeuspalveluista (TIEH/Ho) sekä tiepiirien maanlunastusasioita hoitavilta henkilöiltä.

Tiehallituksen oikeuspalvelut ilmoittaa tiepiireille kaikkien rakennushallituksen rekisterissä olevien alueiden hankinnat ja poistot.

3.2 Yhteistyö tiemestaripiirien kanssa

Tiemestari tuntee yleensä parhaiten omat liitännäisalueensa. Liitännäisalue-rekisterin vastuhenkilö on kiinteässä yhteistyössä tiepiirinsä tiemestareiden kanssa.

Tiepiiri toimittaa tiemestaripiireille kerran vuodessa tarpeelliset luettelot tiemestaripiirin liitännäisalueista ja näitten alueitten kortit.

Jos tiemestaripiiriin annetaan tietokanta atk-muodossa, tulisi sitä käyttää vain katseluun ja listausten tekoon - ei tietokannan päivittämiseen. Jos samaa tietokantaa päivitetään sekä tiepiirissä että tiemestaripiirissä tulee varmasti ongelmia.

Tiemestaripiiri ilmoittaa tiepiirille liitännäisalueissa tapahtuneista muutoksista:

- alueen käyttötarkoituksen muutokset
- alueen poisluovutus (vuokra-alueet)

- ehdotukset tarpeettomien alueiden poistamisesta tiepiirin omistuksesta tai hallinnasta

Tiemestaripiirin ja tiepiirin yhteydenpito on jatkuvaa. Mitään tiettyä päivämäärää ei ole, jolloin tehdyt muutokset ilmoitettaisiin. Koska aluerekisteri on tietokanta, niin muutokset voi päivittää milloin tahansa.

3.3 Aluehankintajulkaisut

Aluehankintojen monimuotoisuuden takia asiasta kiinnostunut voi tutustua tiehallituksen julkaisuihin:

- Maanlunastuskorvausten maksatusohjeet/TVH 701102/1985
- Aluehankintaohjeet/TVH 701100/1988
- Tienpitoainesten ja ottopaikkojen hankintaohjeet/TVH 731613/1982
- Kiinteistötyöryhmän ehdotus tielaitoksen kiinteistöhallinnon kehittämiseksi 22.11.1990

Näissä julkaisuissa on esitetty seikkaperäisesti erilaiset hankintatavat, niissä noudatettava menettely, tarvittavat asiakirjat ja selvitykset sekä toimet.

4. TAULUKKOLASKENTASOVELLUS

Aluerekisteri on tietokanta. Se toimii mikrotietokoneella K-mies -nimisellä taulukkolaskentaohjelmalla. Ohjelma käynnistetään kirjoittamalla käyttöjärjestelmäkehotteen C:\> perään:

```
cd aluerek (enter)
aluerek (enter)
```

Saavut ohjelman päävalikkoon, jossa sinulla on valittavanasi 8 eri mahdollisuutta:

1. Uuden kortin täyttö
2. Vanhan kortin päivitys
3. Tulostukset paperille
4. Kortiston järjestäminen
5. Vanhan kortin siirto arkistoon
6. Arkiston katselu
7. K-miehen komentotilaan siirtyminen
(Tämä on varsinainen työrukkanen)
0. Lopetus

4.1 Uuden kortin täyttö

Päävalikon valinnalla 1 siirryt uuden kortin (=tietue) täyttöön. Ohjelmisto tulostaa kuvaruudulle aluerekisterin kortin täyttöohjan, jossa on 34 kenttää. Syöttölomakkeen kenttien sisältö:

KENTÄN NIMI JA PITUUS	SELITE
Alueen nro 8	XXXYYYZZ, missä XXX = KELA:n kuntakoodi, YYY = alueen juokseva numero kunnan sisällä ja ZZ = osa-alueen juokseva numero alueen sisällä (PAKOLLINEN)
Tmp:n nimi 20	Tiemestaripiirin nimi
Tmp:n n:o 2	Tiemestaripiirin numero (PAKOLLINEN)
Alueen tunnus 8	Tiemestareiden alueistaan käyttämä lyhennys, esim. HEL 12.1 (Helsingissä alueen n:o 12 osa- alue 1)
Pinta-ala 2.4	Pinta-ala hehtaareina. Kokonaislukuosa 2 numeroa ja desimaaliosa 4 numeroa. Käytä desimaalipistettä. Etu- ja takanollia ei tarvitse merkitä.
Alueen nimi 30	Maarekisterin mukainen tilan nimi
Alueen rn:o 7	Maarekisterin mukainen rekisterinumero
Alueen rn:o 7	Toinen kenttä siltä varalta, että alue koostuu kah- desta tilasta
Sijaintikunta 20	Kunnan nimi (PAKOLLINEN)
Kylä 20	Kylän nimi
Karttalehti 9	Maanmittaushallituksen peruskartan mukainen nu- merointi XXXX YY Z, missä XXXX = kartan n:o, YY = aluenumero Z = kirjain A-D (liite 11)
Alueen keskipis- tteen X-koor- dinaatti 5	Valtakunnallisen yhteiskoordinaatiston mukainen tienumerokartoille piirretty koordinaatisto, 100 m tarkkuus (liite 2) (ETELÄ - POHJOINEN)
Alueen kp:n Y- koordinaatti 4	Samoin kuin edellä (LÄNSI - ITÄ)
Tien nro 5	Tierekisterin mukainen tienumero

Tieosan numero 3	Tierekisterin mukainen tieosanumero
Etäisyys 5	Etäisyys metreinä tieosan alusta
Piiri 2	Tiepiirin n:o (1-14) (PAKOLLINEN)
Saantopvm 8	Saannon päivämäärä pp/kk/vv tarkoittaa vuokrasopimuksen tekopäivää, kauppakirjan tekopäivää tai alueen haltuunottopäivää. Huomaa merkintäjärjestys päivät, kuukaudet, vuodet pp/kk/vv! Koneesi saattaa tarjota amerikkalaista kk/pp/vv, minkä siinä tapauksessa korjaat!
Saannon laatu 1	O = omistusoikeus, P = lunastus, T = tieoikeus, V = vuokra-alue, K = muu käyttöoikeus (PAKOLLINEN)
Kantatila 30	Maarekisterin mukainen kantatilan nimi
Kantatilan rn:o 7	Maarekisterin mukainen kantatilan rekisterinumero
Saannon kuvaus 62 + 62	Sanallinen kuvaus saantomenettelystä: toisen sopijapuolen nimet, päivämäärät ja muut tarpeelliset seikat mainiten
Ostohinta 8	Alueen ostohinta mk
Luovutusvpm 8	Vuokrasopimuksen päättymis- tai käyttöoikeuden lakkautuspäivämäärä pp/kk/vv. Vuokrasopimuksen päättymispvm voidaan merkitä rekisteriin jo ennakolta, sitä vastoin käyttöoikeuden lakkautuspvm merkitään vasta arkistoinnin yhteydessä.
Myyntihinta 8	Alueen myyntihinta mk
Käyttötarkoitus 20	Alueen käyttötarkoitus selväkielisenä, esim. soranottoaika, rakennusalue, varastoalue, pysäköimisalue, levähdysalue, tukikohta, suolavarasto, kalliosiiilo yms.
Tarpeellinen/ tarpeeton 20	Arvio siitä onko alue vielä tarpeellinen vai ei. Kirjoita tarpeellinen tai tarpeeton.
Asiakirjat 62+62	Maininta syntyneistä asiakirjoista ja niiden säilytyksestä
Puusto 62	Alueella olevan puuston kohtalo
Huomautukset 62	Muistissa pidettävät asiat purettavista taloista, asuminen oikeuden kestosta yms.
Lainhuutopvm 8	Lainhuutopäivämäärä pp/kk/vv
Ajopvm 8	Kortin viimeisin katselu-, kirjoitus- tai ajopvm pp/kk/vv

4.2 Vanhan kortin päivitys

Päävalikon valinnalla 2 saadaan aluerekisterin yksittäisiä kortteja kuvaruudulle. Kortti määritellään joko aluumeron tai tiemestaripiirin nimen perusteella.

4.2.1 Kortin hakeminen

Saat haluamasi yksittäisen kortin kuvaruudulle kirjoittamalla sen alumeron. Kun kortti on kuvaruudulla voit:

- katsella korttia
- palata päävalikkoon esc-näppäimellä, jos pelkkä katselu riittää
- päivittää kortin yksittäisiä kenttiä. Siirryt kentästä toiseen ja päivität kentän sisällön enter-näppäimen painalluksella. Nuolinäppäimillä vain siirryt kentästä toiseen.
- päävalikkoon voit palata esc-näppäimellä milloin tahansa.

4.2.2 Tiemestaripiirin selaaminen

Valitse haluamasi tiemestaripiiri kirjoittamalla sen nimi ohjelman sitä kysyessä. Kuvaruudulle tulostuu tiemestaripiirin järjestyksessä ensimmäinen kortti.

Kortit sijaitsevat rekisterissä kirjoitusjärjestyksessä, ellet ole päävalikon ohjelmalla n:o 4 lajitellut rekisteriä alumeron mukaisesti kasvavaan järjestykseen.

Kuvaruudun yläreunaan tulostuvat käsittelyohjeet:

- nuoli oikealle -näppäin hakee seuraavan kortin
- nuoli vasemmalle -näppäin hakee edellisen kortin
- enter-näppäimen painalluksella siirrytään kuvaruudulla olevan kortin käsittelyyn:
 - tietoa muutat kirjoittamalla uuden tiedon vanhan päälle
 - enter-näppäimen painalluksella hyväksyt kentässä olevan tiedon, päivität kenttään tekemäsi muutoksen ja siirryt seuraavaan kenttään
 - painamalla viimeisen kentän jälkeen enter- tai nuoli oikealle -näppäintä siirryt seuraavaan korttiin
- esc-näppäimen painalluksella voit palata milloin tahansa

päävalikkoon.

Huom! Kun lomake on kuvaruudulla voit liikuttaa kursoria kentän sisällä F1-näppäimellä vasemmalle ja F2-näppäimellä oikealle.

4.3 Tulostukset paperille

Valittavanasi on kahdeksan valmista tulostusohjelmaa. Niistä kolme tulostaa kortteja ja viisi luetteloita. Kortit voit tulostaa pystyssä olevalle A4-arkille, mutta luettelot vaativat A4:n asettamista poikittain. Ohjelmat ovat:

1. tiemestaripiirin alueluettelo
2. kunnan alueluettelo
3. alueluettelo saanto- tai luovutuspäivittäin
4. alueluettelo tarpeettomista / tarpeellisista alueista
5. tiemestaripiirin kortit
6. rekisterin kortit
7. arkiston kortit
8. tiemestaripiirin arkiston alueluettelo

4.3.1 Tiemestaripiirin alueluettelo

Tämä ohjelma tulostaa valitsemasi tiemestaripiirin alueella sijaitsevista aluerekisterin korteista luettelon. Yhdelle riville tulostuu seuraavat tiedot:

- aluenumero
- alueen tunnus
- alueen pinta-ala ha
- alueen nimi
- alueen rekisterinumero
- sijaintikunnan nimi
- sijaintikylän nimi
- saannon laatu
- saannon päivämäärä
- luovutuspäivämäärä
- ostohinta mk
- myyntihinta mk

4.3.2 Kunnan alueluettelo

Tämä ohjelma tulostaa valitsemasi kunnan alueella sijaitsevista aluerekisterin korteista samat tiedot, mitkä sisältyvät edellisen kohdan tiemestaripiireittäiseen tulostukseen, mutta nyt vain yhden kunnan alueelta.

4.3.3 Alueluettelo saanto- / luovutuspäivittäin

Tämän ohjelman tulostus kattaa koko tiepiirin, minkä vuoksi tulostus saattaa olla pitkähäkö. Rivejä tulostuu yhtä monta kuin piirissä on aluerekisterin alueita.

Voit valita alueiden ryhmittelyn tapahtuvaksi joko saantopäivän tai luovutuspäivän mukaan laskevaan järjestykseen. Uusimmat alueet ovat listassa ensin, vanhimmat viimeisinä. Luettelon sisältö on sama kuin kohdassa 4.3.1.

4.3.4 Tarpeelliset / tarpeettomat

Tämänkin ohjelman tulostus kattaa koko tiepiirin. Ohjelma luokittelee alueen tarpeellisiin, tarpeettomiin ja muihin sen mukaan, miten lomakkeen ao. kohtaan on vastattu:

- jos vastaukseen sisältyy kirjainyhdistelmä "nen", niin alue luokitellaan tarpeelliseksi
- jos vastaukseen sisältyy kirjainyhdistelmä "ton", niin alue luokitellaan tarpeettomaksi
- jos vastaukseen ei sisälly kumpaakaan em. kirjainyhdistelmää, mutta jotain kuitenkin on kirjoitettu, niin luokitus on muu

Ohjelma kirjoittaa luettelon ensin tarpeellisista, sitten tarpeettomista ja lopuksi muista alueista sen mukaan mitkä niistä olet valinnut tulostettavaksi.

Alueluettelo sisältää samat tiedot kuin kohdassa 4.3.1. Lisänä on viimeisellä sarakkeella tulostettava tarpeellisuudesta esitetty arvio.

Huom! Kohtaan muut ei tulostu sellaisen alueen tiedot, josta lomakkeen tarpeellinen/-ton kysymykseen on annettu tyhjä vastaus.

4.3.5 Tiemestaripiirin kortit

Tämä ohjelma tulostaa kirjoittimelle valitsemasi tiemestaripiirin kaikki aluerekisterin kortit. Kunkin alueen tulostus sisältää 35 riviä ja vie yhden A4-arkin.

Tulostus sisältää samat tiedot kuin täyttölomakekin piirin numeroa lukuunottamatta. Tulostus on luettavuuden parantamiseksi ryhmitelty eri tavalla kuin täyttölomake.

4.3.6 Rekisterin kortit

Voit itse määritellä ehdot, joiden mukaiset kortit tulostetaan. Ehtojen kirjoittamisen menetelyn voit helposti opetella, jos K-mies ei ennestään ole tuttu.

Ohjelman kehoitteen "SEULONTA KORTTIMUODOSSA: Anna KUN-sanan perään tuleva teksti" jälkeen kirjoitat haluamasi valintaperusteen tai useampia. Esimerkiksi:

- ALA>2.5 (vain yli 2,5 ha suuriset alueet. Huom! desimaalin merkki käskyssä on piste (..))
- ALUENRO="09101001" (kortti, jonka aluenumero on 09101001)
- OSTOHINTA>50000 JA KUNTA JOUKOSSA ("HELSI*") (alueet, joiden ostohinta ylittää 50000 mk ja joiden sijaintikunnan nimen 5 ensimmäistä kirjainta ovat HELSI)

Merkkijonomuuttujan arvon laitat lainausmerkkien sisälle (esim. yllä ALUENRO ja KUNTA). Numeerisen muuttujan arvon kirjoitat sellaisenaan.

Voidaksesi käyttää tätä ohjelmaa pitää sinun tietää muuttujien nimet ja tyypit (merkkijono vai numeerinen). Muuttujaluettelo on kohdassa 4.10.

K-miehen käyttäjän käsikirjasta löydät lisää ohjeita valintakriteerien rakenteeseen.

4.3.7 Arkiston kortit

Tämä ohjelma toimii samoin kuin edellisen kohdan 4.36 aluerekisterin korttien tulostusohjelma. Erona on se, että nyt kortit tulostetaan arkistosta eikä varsinaisesta aluerekisteristä. Arkisto on paikka, jonne olet siirtänyt pois luovutettujen alueiden sisältämät rekisteritiedot.

Tulosteen loppuun kirjoittuu teksti "TÄMÄ KORTTI ON ARKISTOSSA" erotukseksi varsinaisen aluerekisterin kortin tulosteesta, joka muutoin on samanlainen. Tulosteen pituus on 37 riviä ja se mahtuu A4-arkille.

4.3.8 Tiemestaripiirin arkiston alueluettelo

Tämä ohjelma tulostaa valitsemasi tiemestaripiirin alueella sijaitsevien, mutta jo arkistoon siirtämiesi, pois luovutettujen alueitten luettelon. Luettelo sisältää samat tiedot kuin kohdan 4.31 alueluettelo.

4.4 Kortiston järjestäminen

Voit halutessasi järjestää rekisterin aluumeron mukaan kasvavaan järjes-

tykseen vastaamalla ohjelman tekemään kysymykseen yksinkertaisesti K.

Rekisteri säilyttää tiedot siinä järjestyksessä kuin ne tallennetaan, ellei muuta järjestystä.

4.5 Vanhan kortin poisto

Kun alue on luovutettu pois, poistetaan sitä koskevat tiedot aluerekisteristä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että aluetta koskevat aluerekisterin tiedot siirretään arkistoon.

Arkistoon siirrettävän kortin yksilöit sen aluenumeron perusteella, jolloin saat kortin kuvaruudulle. Enter- tai nuoli oikealle -näppäimen kanssa siirryt lomakkeen viimeisen kentän yli. Siirtyessäsi voit päivittää lomakkeen kenttiä, jos tällaista tarvetta vielä esiintyy.

Viimeisen kentän ohituksen jälkeen ilmestyvään kysymykseen vastaat K ja niin alueen tiedot poistuvat aluerekisteristä ja siirtyvät arkistoon pölyttymään.

4.6 Arkiston katselu

Tällä ohjelma voit katsella arkistoon siirrettyjä aluerekisterin kortteja. Ohjelma esittelee valitsemasi tiemestaripiirin alueella sijaitsevat arkistoon siirretyt kortit siinä järjestyksessä kuin ne arkistoon on siirretty. Esc-näppäimellä pääset ohjelmasta takaisin päävalikkoon milloin tahansa.

Arkiston katselun yhteydessä voit päivittää kenttien sisältämää tietoa, mutta tähän tuskin löytyy mitään järjellistä syytä.

4.7 K-miehen komentotila

Tällä valikon valinnalla voit siirtyä K-miehen komentotasolle, missä voit oman tarpeesi mukaan tehdä ohjelman ulkopuolella tarvitsemiasi listauksia tai hakuja.

Voit esimerkiksi tarkistaa onko aluerekisteriin merkitty ja millä nimellä Nurmijärvellä sijaitseva tila, jonka rekisterinumero on 24:14. Tämä tapahtuu kirjoittamalla K-miehen kehoitteen _ perään esimerkiksi:

```
SEULO ALUENRO NIMI RNO1 KUNTA KUN RNO1 = "24:14" JA  
KUNTA = "NURMIJÄRVI"
```

Kun haluat poistua K-miehen komentotilasta, niin kirjoita POISTU (enter).

4.8 Taulukkolaskentaohjenman lopetus

Valitsemalla valikosta vaihtoehdon 0 lopetat työstentelyn hallitusti. Se merkitsee, että avoinna olevat rekisterit sulkeutuvat ja tekemäsi tallennukset jäävät pysyviksi. Hallitsematon lopetus, esimerkiksi katkaisemalla koneen virta kesken ohjelman (vahinko tai sähkökatkos), merkitsee että kaikki tehdyt muutokset eivät tallennu tietokantaan.

Jos työskentelet pitkään tallennuksen tai päivityksen kanssa, kannattaa Sinun varmistaa tekemäsi työn pysyvyys poistumalla aika ajoin hallitusti ohjelmasta, esimerkiksi tauoille lähtiessäsi.

Tietokannasta on otettava varmuuskopiot levykkeelle riittävän usein, esimerkiksi kuukauden välein. Varmuuskopio tarvitsee ottaa vain *.kto -tiedostoista eli alurek.kto ja arkisto.kto -tiedostoista.

4.9 Sovelluksen käyttötuki

Neuvoa kannattaa kysyä, jos ongelmista ei itse selviä. Aluerekisterin atk-sovelluksen käyttötuesta huolehtii tutkimuskeskuksessa DI Matti Ruuti (90) 154 2525. Oman tiepiirin K-mies -ohjelmiston tukihenkilö osaa varmasti myös auttaa.

Aluerekisterin atk-sovelluksen käyttömahdollisuudet tuntee parhaiten Juhani Vahtera Uudenmaan tiepiiristä (90) 154 2417. Hän on jo useamman vuoden ajan käyttänyt tämän atk-sovelluksen pohjana käytettyä K-mies-ohjelmistoa.

4.10 Aluerekisterin muuttujaluettelo

Selite	Nimi	Tyyppi	Pituus	Malli
Alueen nro	ALUENRO	merk	8	n
Tmp:n nimi	TMPNIMI	merk	20	i
Tmp:n n:o	TMPNRO	num	2	n
Alueen tunnus	TUNNUS	merk	8	i
Pinta-ala ha	ALA	num	2.4	nn.nnnn
Alueen nimi	NIMI	merk	30	i
Alueen rn:o	RNO1	merk	7	x
Alueen 2. rn:o	RNO2	merk	7	x
Sijaintikunta	KUNTA	merk	20	i
Sijaintikylä	KYLA	merk	20	i
Karttalehden nro	LEHTINRO	merk	9	nnnn nn i
X-koordinaatti	XKOORD	num	5	n
Y-koordinaatti	YKOORD	num	4	n
Tiennumero	TIENRO	num	5	n
Tieosanumero	OSANRO	num	3	n
Etäisyys tieosan alusta	ETAISYYS	num	5	n

Selite	Nimi	Tyyppi	Pituus	Malli
Piirin n:o	PIIRI	num	2	n
Saantopvm	SPVM	merk	8	nn/nn/nn
Saannon laatu	SLAATU	merk	1	i
Kantatilan nimi	KTILA	merk	30	i
Kantatilan rn:o	RNOKTILA	merk	7	x
Saannon kuvaus 1	SAANTO1	merk	62	i
Saannon kuvaus 2	SAANTO2	merk	62	i
Ostohinta mk	OSTOHINT	num	8	n
Luopumispvm	LPVM	merk	8	nn/nn/nn
Myyntihinta mk	MYyntIHI	num	8	n
Käyttötarkoitus	KTARK	merk	20	i
Tarpeellinen ???	KTARK3	merk	20	i
Asiakirjaselit 1	AKIRJA1	merk	62	i
Asiakirjaselit 2	AKIRJA2	merk	62	i
Puustoselite yms	PUUSTO	merk	62	i
Lainhuutopvm	LAINH	merk	8	nn/nn/nn
Ajopvm	PVM	merk	8	nn/nn/nn

Muuttujan mallissa n = numeerinen
 x = mikä tahansa merkki
 i = mikä tahansa merkki, pieni kirjain muutetaan isoksi

Merkkijonomuuttujaan viitattaessa on K-miehen käskyssä muuttujan arvo merkittävä "lainausmerkkeihin".

Huom1! ALUENRO on määritelty merkkijonoksi eikä numeeriseksi muuttujaksi, minkä vuoksi sen arvo on pantava lainausmerkkeihin. ALUENRO:n mahdolliset etunollat on ehdottomasti kirjoitettava.

Huom2! Muuttujien KYLA ja ETAISYYS kirjoitus a:lla - ei ä:llä!

5. YLLÄPIDON KÄYTÄNNÖN TILANTEITA

5.1 Tarpeettomat liitännäisalueet

Motto: "Sinä et omista tarpeetonta tavaraa, vaan tarpeeton tavara omistaa Sinut."

Kun liitännäisalue käy tarpeettomaksi, muuttuu se tielaitoksen kannalta rasitteeksi. Siitä ei ole hyötyä laitoksen toiminnoille, mutta se vaatii kuitenkin hallinnoimistoimia, aiheuttaa kunnallisveron maksuvelvollisuutta tai muita turhia kustannuksia.

Tarpeettomista liitännäisalueista kannattaa aktiivisesti pyrkiä eroon. Tiemestaripiireiltä voi pyytää selvitystä tarpeettomiksi käyneistä liitännäisalueista.

Kun alueen vuokraoikeus päättyy, eikä uutta vuokrasopimusta ole tehty, siirtää tiepiiri kyseisen alueen aktiivikortistosta arkistoon. Asia kannattaa aina varmistaa tiemestaripiiriltä.

5.2 Liitännäisalueen osto

Tiesuunnitelmassa vahvistetun alueen ostamisen panee vireille tiepiiri. Kun kysymyksessä on muun kuin sora-alueen ostaminen, esitys tulee tiehallitukselle, jossa laaditaan kauppakirja ja valtakirja, jolla tiepiiri oikeutetaan ostamaan ko. alue. Tiepiiri tekee kaupan ja ottaa asiakirjoista jäljennökset aluerekisteriä ja tiehallitusta varten.

Sora-alueet ostaa tiepiiri.

Tiepiiri merkitsee alueen aluerekisteriin sekä hoitaa alueen lohkomisen ja lainhuudatuksen. Lohkomiskirjasta ja lainhuutotodistuksesta tulee lähettää jäljennökset aluerekisterin pitäjälle ja tiehallitukselle.

5.3 Tieoikeudella hankittavat alueet

Tiehallitus toimittaa tiesuunnitelman vahvistamispäätöksen asiakirjoineen tiepiirille. Päätöksessä esiintyy usein myös liitännäisalueita. Tiepiiri antaa maanhankintaryhmälle jäljennöksen vahvistamispäätöksestä sekä kartan jokaisesta erillisestä liitännäisalueesta.

Aluerekisterin vastuuhenkilö merkitsee jokaisen liitännäisalueen rekisteriin. Maanhankintaryhmä antaa rekisterimerkintään tarvittavat tiedot.

Tielain 30 § 1 mom. mukaisten tien liitännäisalueiden hankkimisen (kunnossapitotarkoituksiin) hoitaa tiepiiri. Tällaisen alueen hankkimisen jälkeen menettely on sama kuin yllä.

5.4 Lunastusmenettelyllä hankittavat alueet

Tiepiiri toimittaa lunastusasiakirjoista jäljennökset aluerekisterin vastuuhenkilölle, joka merkitsee alueen aluerekisteriin.

5.5 Vuokrattavat alueet

Menettely on sama kuin mikä tapahtuu ostamisen yhteydessä (kohta 5.1).

ISBN 951-47-5518-9
TIEL 2250005